

ÖVERKLAGAT BESLUT

Stockholms tingsrätts, avdelning 5, beslut den 5 mars 2009 i mål nr T 822-08, se bilaga (ej bilagd här)

KLAGANDE

Twinnovation AB,
Svedjevägen 15, 894 35 SJÄLEVAD
Ombud: advokaterna A. K. och C. F., S. &
Partners Advokabyrå KB,
Engelbrektsgratan 7,
114 32 STOCKHOLM

MOTPART

1. Doppio International AB, Ringvägen 40,
614 33 SÖDERKÖPING
2. Polyplug Aktiebolag, Ringvägen 40,
614 33 SÖDERKÖPING
3. B. T., Mariehov Sveden,
614 92 SÖDERKÖPING
4. S. T, Klyvarstigen 7,
613 35 OXELÖSUND
Ombud för 1–4: jur.kand. R. B. och jur.kand.
L. P., Awapatent AB, Junkersgatan 1,
582 35 LINKÖPING respektive Box 53,
826 22 SÖDERHAMN

SAKEN

vilandeförklaring

MARKNADSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

1. Med upphävande av tingsrättens beslut om vilandeförklaring förordnar Marknadsdomstolen att tingsrätten ska uppta målet till fortsatt handläggning.

2. Doppio International AB, Polyplug Aktiebolag, B. T. och S. T. ska solidariskt ersätta Twinnovation AB dess rättegångskostnader i Marknadsdomstolen med 60 330 kr, varav 44 560 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på det förstnämnda beloppet från dagen för Marknadsdomstolens beslut till dess betalning sker.

YRKANDEN I MARKNADSDOMSTOLEN

Twinnovation AB (Twinnovation) har yrkat att Marknadsdomstolen ska upphäva tingsrättens beslut om att vilandeförklara målet och förordna att handläggningen vid tingsrätten ska fortsätta.

Doppio International AB, Polyplug Aktiebolag samt B. T. och S. T. har bestritt yrkandet.

Parterna har yrkat ersättning för sina respektive rättegångskostnader i Marknadsdomstolen.

BAKGRUND

År 2005 väckte Twinnovation en talan mot Doppio International AB vid Stockholms tingsrätt (mål nr T 18906-05). Detta mål kumulerades senare med en av Twinnovation 2006 väckt talan mot Doppio International AB:s företrädare S. T. (T 7880-06). Twinnovation yrkade där skadestånd – med ett sammanlagt belopp av omkring 5 miljoner kr – solidariskt av Doppio och S. T. i anledning av påstått upphovsrättsintrång avseende dammsugarmunstycken. Stockholms tingsrätt fann i dom meddelad den 27 december 2007 att Twinnovations dammsugarmunstycke inte var upphovsrättsligt skyddat och att käromålen därför skulle lämnas utan bifall. Tingsrättens dom har överklagats till Svea hovrätt (mål nr T 728-08), som kommer att avgöra frågan om upphovsrättsligt skydd föreligger genom mellandom (Svea hovrätts mål benämns i det följande ”upphovsrättsmålet”).

Genom en dom meddelad den 16 november 2007 (MD 2007:27) förbjöd Marknadsdomstolen Doppio International AB, Polyplug Aktiebolag, S. T. och B. T. att vid vite marknadsföra vissa dammsugarmunstycken som domstolen funnit vara vilseledande efterbildningar av Twinnovations dammsugarmunstycken.

I januari 2008 väckte Twinnovation talan mot Doppio International AB, Polyplug Aktiebolag samt B. T. och S. T. (”Doppio m.fl.”) vid Stockholms tingsrätt i enlighet med marknadsföringslagen, varvid det yrkades att svarandena solidariskt skulle förpliktas att

betala knappt 12 miljoner kr till Twinnovation. Grunden för talan var att Doppio m.fl. var skyldiga att utge skadestånd till Twinnovation avseende utebliven försäljning av dammsugarmunstycken.

Stockholms tingsrätt beslutade den 5 mars 2009 att vilandeförklara målet enligt 32 kap. 5 § rättegångsbalken i avvaktan på att upphovsrättsmålet i Svea hovrätt slutligt avgjorts. I sina skäl anförde tingsrätten bl.a. att det förelåg hinder mot att fortsätta handläggningen av målet med hänsyn till att frågan om den aktuella skadan redan var föremål för prövning (litispendens).

TALAN I MARKNADSDOMSTOLEN

Parterna har i Marknadsdomstolen hänfört sig till vad de anført vid tingsrätten i frågan om vilandeförklaring. De har härutöver anført i huvudsak följande.

Twinnovation

Tingsrätten har felaktigt utgått från att litispændens föreligger, vilket inte är fallet eftersom de båda aktuella målen prövas i olika instansordningar. Frågan om Twinnovation får ersättning två gånger för samma skada är en materiell fråga och inte en processuell sådan. Numera är inte bara Polyplug Aktiebolag utan även Doppio International AB likvidationspliktigt. Doppio m.fl. har uttryckligen uppgett att de har för avsikt att undandra sig betalningsskyldighet. Deras förhållningstaktik framgår även av tingsrättens dom i mål nr T 18906-05 och T 7880-06, där domstolen noterat detta i rättegångskostnadsdelen. Det är oklart när hovrätten i det överklagade upphovsrättsmålet kommer att hålla huvudförhandling i mellandomsfrågan. Om hovrätten kommer fram till att upphovsrätt föreligger är det sannolikt att mellandomen först överklagas och – om mellandomen vinner laga kraft – att hovrätten med hänsyn till instansordningens princip finner att målet måste återförvisas till tingsrätten, som ju inte prövat skadeståndsfrågan. Att mål ska avgöras utan onödigt uppehåll är utgångspunkten enligt rättegångsbalken och detta har betonats genom 2008 års reform av balken.

Doppio m.fl.

Det är riktigt att litispendens inte föreligger och ingen av parterna har heller gjort gällande att så vore fallet. Även om den konkreta frågan om dubbelkompensation är ett civilrättsligt problem så är frågan om handläggningen av de båda parallella målen processuell. Om Twinnovations talan i upphovsrättsmålet skulle bifallas kan inte bolagets talan om skadestånd i målet vid Stockholms tingsrätt bifallas i motsvarande delar, eftersom kändanden då inte kan påstå att man lidit skada som inte har ersatts. Därutöver skulle en dom i upphovsrättsmålet ha uppenbar bevisverkan i målet vid tingsrätten, eftersom det rör sig om en prövning av samma handlande och samma påstådda skada mellan samma parter med tillämpning av samma skadeståndsrättsliga principer. För att den sist dömande domstolen ska kunna beakta den första domen så krävs att den första domen har vunnit laga kraft. Bevisningen blir inte sämre av att målet vid tingsrätten vilandeförklaras, eftersom en stor del av bevisningen är densamma i båda målen. Processekonomiska skäl talar för vilandeförklaring. Det saknas anledning att rikta anspråk mot Polyplug Aktiebolag och bolagets ekonomiska situation är därför inte relevant. Det är möjligt att Twinnovation driver dubbla processer mot svarandena för att uttöma deras resurser. Doppio m.fl. har inte för avsikt att undandra sig betalningsskyldighet.

MARKNADSDOMSTOLENS SKÄL

Litispendens (se 13 kap. 6 § rättegångsbalken) utgör ett rättegångshinder som – oavsett parternas inställning i frågan – ska beaktas självmant av domstolen. Om detta rättegångshinder är för handen ska kändandens talan avvisas. Litispendens föreligger i princip i samma utsträckning som en lagakraftvunnen dom i den pågående rättegången kommer att medföra rättegångshinder på grund av rättskraft enligt 17 kap. 11 § rättegångsbalken (se NJA 1999 s. 520).

Inledningsvis kan konstateras att partställningen i de båda målen angående skadestånd på grund av upphovsrättsintrång respektive skadestånd enligt marknadsföringslagen bara delvis är densamma. Litispendens kan endast aktualiseras i de delar det rör sig om samma parter i de båda målen. Vidare gäller att rättskraften inte kan sträcka sig längre än domstolens sakliga behörighet (F., Rättegångsbalken, s. 17:52). Med saklig behörighet avses främst skillnaden mellan allmänna domstolar och specialdomstolar (se E. & E., Rättegång I, 8:e uppl., s. 96). Här handläggs de båda målen vid Stockholms tingsrätt respektive Svea hovrätt

i två olika processordningar, även om Stockholms tingsrätt är första instans i båda fallen. Med beaktande härav och av det som sagts ovan angående sambandet mellan litispendens och rättskraft, finner Marknadsdomstolen att rättegångshinder enligt 13 kap. 6 § rättegångsbalken inte föreligger.

Frågan är då om målet som nu är anhängigt vid Stockholms tingsrätt angående skadestånd på grund av överträdelse av marknadsföringslagen ska vilandeförklaras i avvaktan på att målet i Svea hovrätt (upphovsrättsmålet) först avgörs.

Av 32 kap. 5 § rättegångsbalken följer bl.a. att rätten kan meddela beslut om vilandeförklaring om det är av synnerlig vikt att fråga som är föremål för annan rättegång först avgörs. Mellan de båda aktuella målen finns ett samband såtillvida att de rör ersättning för vad som kan anses vara samma skada (påstådd utebliven försäljning av dammsugarmunstycken under en viss närmare angiven tidsperiod), vilket i sig skulle kunna tala för vilandeförklaring. Beträffande det närmare sambandet mellan målen kan dock anmärkas att Svea hovrätt bara kommer att pröva frågan om skadestånd, om hovrätten dessförinnan kommit fram till att upphovsrätt föreligger. Vidare framstår det som osäkert när i tiden denna eventuella prövning av skadestandsfrågan kan komma att ske.

I doktrinen har uttalats att det med hänsyn till den restriktiva avfattningen av 32 kap. 5 § rättegångsbalken ("synnerlig vikt") förefaller naturligt att i tveksamma fall avstå från vilandeförklaring (se E. i Festskrift till L. H., s. 171). Vidare är parternas uppfattning i frågan av stor betydelse (L., *Progressiv Process*, s. 550, H., *Rättshjälp och pilotfall*, s. 44 och H. i *Karnov 2008/09*, s. 3004 fotnot 1210). Twinnovation har här motsatt sig vilandeförklaring med hänvisning bl.a. till sitt behov av att inom rimlig tid kunna utverka en exekutionstitel mot Doppio m.fl.

Med beaktande av det ovan anförda och vid en samlad bedömning anser Marknadsdomstolen att det inte finns tillräckliga skäl för att förklara målet vid Stockholms tingsrätt vilande. Sålunda ska tingsrättens beslut om vilandeförklaring upphävas och handläggningen av målet där återupptas.

Vid denna utgång är Twinnovation berättigat till ersättning för sina rättegångskostnader i Marknadsdomstolen. Vad bolaget här yrkat får anses skäligt.

På Marknadsdomstolens vägnar

C H Fallenius

Ledamöter: Christer Fallenius, ordförande, Per Eklund, Lennart Göranson och Lars Hallén.

Enhälligt

Sekreterare: Mikael Pauli